

Het nieuws trekt de 'witte' kaart

NAIMA CHARKAOU

De onderzoeksresultaten laten er geen twijfel over bestaan: het is droevig gesteld met de openheid van Vlaamse kiezers tegenover hun islamitische burens. Een verrassing kunnen we dit niet

noemen. Moslims - en etnisch-culturele minderheden in het algemeen - voelen hun negatief imago in de maatschappij al jaren als een toenemende last. Niet enkel lijden hun zelfbeeld en identiteitsontwikkeling eronder, ook hun reële kansen om het te maken worden erdoor ingeperkt. Personen die een job aan hun neus voorbij zien gaan wegens afkomst of geloof zijn geen uitzondering gevelen.

Wanneer etnisch-culturele minderheden deze onrechtvaardige behandeling aanklagen, rijft men hen al snel een slachtoffercultus aan. Het onderzoek van de KU Leuven bewijst echter dat er wel degelijk een probleem is met hoe onze samenleving naar minderheden kijkt. Zoals professor Swyngedouw terecht aanhaalt: deze houding legt een zware hypotheek op de ambitieuze toekomstplannen die de Vlaamse regering onlangs in het Pact 2020 bezegelde. Nochtans stemt het negatief beeld dat deze Vlamingen hebben helemaal niet overeen met de realiteit. Ook etnisch-culturele minderheden zijn in de eerste plaats gewone mensen, met familie en vrienden, die genieten van een goed gesprek en zich ergeren aan het slechte weer.

De vraag is bijgevolg vanwaar dat negatief imago komt. Media dragen hier een grote verantwoordelijkheid. De meeste Vlamingen hebben in hun dagelijks leven immers nauwelijks contact met mensen van andere afkomst of met een andere levensovertuiging. Ze zijn afhankelijk van media om zich een beeld te vormen over deze groepen. Die

berichtgeving wordt verondersteld de gemiddelde Vlaming correct te informeren. Net daarin schieten media helaas schromelijk te kort. Islam komt vooral aan bod als het over problemen gaat. Media hebben nu eenmaal oog voor wat negatief is, voor wat fout gaat in een samenleving. Goed nieuws is geen nieuws.

Maar dat verklaart niet alles. Waarom zijn de Deense cartoons goed voor een wekenlang debat over de vrijheid van meningsuiting, en maakt men aan het camoufleren van een 'choquerend' kunstwerk over de vooroordelen over Europese landen bij de Europese Commissie, geen opiniepagina vuil? Dat 'interculturele relletjes' vaak disproportioneel veel aandacht krijgen, is de logische vaststelling.

Bovendien biedt elk van die relletjes een nieuwe gelegenheid voor de zoveelste lawi-

ne aan analyses over dé (on)verzoenbaarheid van dé islam met dé westerse democratie. De clash van beschavingen is blij-

De clash van beschavingen is blijkbaar een dankbaar interpretatiekader

baar een dankbaar interpretatiekader. Gevolg is dat genuanceerde stemmen worden vermoord en het zwart-witdenken versterkt wordt. Geen wonder dat de modale Vlaming deze inzichten overneemt en de islam als een bedreiging gaat zien.

Er is nog meer. Een gemiddelde journalist heeft weinig inzicht in het reilen en zeilen van etnisch-culturele minderheden. De kloof is diep. Redacties kleuren eenzijdig wit: minder dan 1 procent van de Vlaamse beroepsjournalisten is van allochtone afkomst. Bovendien hebben journalisten niet veel tijd om zelf op onderzoek uit te gaan. Dit heeft twee kwalijke implicaties. Ten eerste wordt te weinig de invalshoek van de minderheden zelf naar voren gebracht. Het nieuws trekt met andere woorden te veel de 'witte' kaart. Dit brengt bevolkingsgroepen zeker niet dicht bij elkaar. Ten tweede hangt de voorkennis die de journalist heeft over minderheden, sterk af van wat er al in de media over is verschenen. Journalisten lijden wat dit betreft aan een zekere navelstaarderij: ze kennen de samenleving uit de media! Maar als het over etnisch-culturele minderheden gaat, betekent dit dat ze de nu al tien jaar hardnekkig bestaande mythes en halve waarheden herkauwen en in stand houden.

We beseffen dat journalisten zelf beperkt zijn in hun handelingsruimte. Zij maken deel uit van een systeem waarin kijkcijfers domineren op gedegen informatie en op een concept waarbij media bruggen bouwen tussen mensen. We pleiten er daarom voor dat journalisten meer tijd krijgen om contacten te maken met minderheden. Tijd ook om zelf nieuws te maken over dit onderwerp en niet te wachten op het zoveelste vuurtje om die dan zelf te herverpakken tot een uitslaande brand. Om het anders te fraseren: tijd voor kwaliteitsjournalistiek

Naima Charkaoui is coördinator Minderhedenforum.

